

Чи є підставою для відхилення наявність під час воєнного стану заборгованості зі сплати податків і зборів?

Відповідно до пункту 13 частини 1 статті 17 Закону України «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 № 922-VIII замовник приймає рішення про відмову учаснику в участі у процедурі закупівлі та зобов'язаний відхилити тендерну пропозицію учасника або відмовити в участі у переговорній процедурі закупівлі (крім випадків, зазначених у пунктах 2, 4, 5 частини 2 статті 40 цього Закону) в разі, якщо учасник процедури закупівлі має заборгованість із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів), крім випадку, якщо такий учасник здійснив заходи щодо розстрочення і відстрочення такої заборгованості у порядку та на умовах, визначених законодавством країни реєстрації такого учасника.

Згідно з пунктом 102.9 статті 102 Податкового кодексу України на період дії правового режиму воєнного, надзвичайного стану зупиняється перебіг строків, визначених цим Кодексом, іншим законодавством, контроль за дотриманням якого покладено на контролюючі органи.

Підпунктом 69.1 пункту 69 підрозділу 10 розділу XX ПКУ встановлено, що в разі відсутності у платника податків можливості своєчасно виконати свій податковий обов'язок щодо дотримання термінів сплати податків та зборів платники податків звільняються від передбаченої цим Кодексом відповідальності з обов'язковим виконанням таких обов'язків протягом шести місяців після припинення або скасування воєнного стану в Україні.

Крім того, підпунктом 1 пункту 1 Закону України «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни» від 03.03.2022 № 2115-IX визначено, що у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України Верховною Радою України встановлено, що *фізичні особи, фізичні особи — підприємці, юридичні особи подають облікові, фінансові, бухгалтерські, розрахункові, аудиторські звіти та будь-які інші документи, подання яких вимагається відповідно до норм чинного законодавства в документальній та / або в електронній формі, протягом трьох місяців після припинення чи скасування воєнного стану або стану війни за весь період неподання звітності чи обов'язку подати документи.*

Постає питання, чи повинен замовник при наявності законодавчо встановлених можливостей щодо відтермінування платежів податків і зборів відмовити учаснику в участі в процедурі закупівлі з підстави, передбаченої пунктом 13 частини 1 статті 17 Закону № 922, якщо наявна інформація про заборгованість зі сплати податків та зборів такого учасника, а розстрочення чи відстрочення він не здійснив?

Розглянемо це питання з позиції Постійно діючої адміністративної колегії Антимонопольного комітету України з розгляду скарг про порушення законодавства у сфері публічних закупівель.

Рішення Колегії від 12.07.2022 № 5072-р/пк-пз, закупівля [№ UA-2022-02-18-000214-с](#).

Обставини розгляду скарги. У скаржника, якого визначено переможцем процедури, наявна заборгованість зі сплати податків та зборів. Враховуючи цей факт, замовник відхилив тендерну пропозицію з огляду на положення [пункту 13 частини 1 статті 17 Закону № 922](#).

Позиція скаржника. Скаржник, посилаючись на норми законів України, яким внесено зміни до [Податкового кодексу](#), зазначив, що державою на загальному рівні прийняте відповідне рішення про відстрочення та відтермінування сплати податків та обов'язкових платежів.

Скаржник також додав, що законодавством не передбачена необхідність брати будь-які документи, що підтверджують відстрочення, оскільки сама норма відтермінування зазначена в законодавстві.

Тому, на думку скаржника, відстрочення сплати заборгованості було отримано скаржником, як і всіма платниками податків, автоматично у момент підписання зазначених законів, що означає виконання скаржником всіх вимог як тендерної документації, так і [Закону № 922](#), оскільки через початок війни всім платникам було надане відтермінування на сплату податків та всіх обов'язкових платежів, а отже відхилення з цієї підстави є незаконним.

Позиція замовника. Відповідно до [пункту 1.4 розділу I Порядку розстрочення \(відстрочення\) грошових зобов'язань \(податкового боргу\) платників податків, затвердженого наказом Міністерства доходів і зборів України від 10.10.2013 № 574](#), розстрочення (відстрочення) грошових зобов'язань (податкового боргу) вважається наданим, якщо на підставі заяви платника податків прийнято відповідне рішення органу доходів і зборів та укладено договір про розстрочення (відстрочення).

Законами України, на які скаржник робить посилання в скарзі та якими внесено зміни до [Податкового кодексу України](#), не скасовано приписи [пункту 13 частини 1](#) та [частини 6 статті 17 Закону № 922](#).

Згідно з інформацією, що є доступною в електронній системі закупівель, у скаржника станом на 08.06.2022 **була наявна заборгованість (податковий борг)** із сплати податків, зборів, платежів, контроль за якими покладено на органи Державної податкової служби. Крім того, скаржником надано відмову в наданні довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи у зв'язку з наявністю такої заборгованості. Також скаржником надано лист, яким

підтверджується наявність зазначеної заборгованості, однак при цьому договір про розстрочення (відстрочення) такої заборгованості не додається.

За наявності цих обставин замовником прийнято рішення про відхилення тендерної пропозиції скаржника.

Позиція Колегії. Колегією встановлено, що в скаржника наявна заборгованість зі сплати податків та зборів та що ним не було надано у спосіб, зазначений у тендерній документації, документи, що підтверджують відсутність заборгованості із сплати податків і зборів (обов'язкових платежів).

Таким чином, Колегія дійшла висновку, що тендерна пропозиція скаржника була правомірно відхилена замовником з наведеної вище підстави, у зв'язку з чим відсутні підстави для задоволення скарги в цій частині. Тим самим Колегія постановила відмовити скаржнику в задоволенні скарги.

Висновок

Виходячи з цієї позиції органу оскарження, незважаючи на наявність передбаченої законодавством можливості відтермінування проведення податкових чи інших платежів, факт наявності, а точніше визначення контролюючим органом відповідної заборгованості, не звільняє учасника від дотримання норми [пункту 13 частини 1 статті 17 Закону № 922](#).

При розгляді документів переможця процедури замовник може скористатись в роботі [прикладом протоколу розгляду документів переможця по статті 17 Закону](#).

Читайте також публікації:

[Позиція органу оскарження щодо відсутності в Єдиному державному реєстрі інформації про кінцевого бенефіціарного власника в період ВС;](#)

[Не працюють реєстри ДПС;](#)

[Підтвердження інформації про відсутність заборгованості зі сплати податків та зборів під час воєнного стану.](#)